

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉHAZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 32 kor. | Negyedre . . . 8 kor.
Félévre . . . 16 kor. | Egyes szám ára . 1 ..

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ:

IHÁSZ GYÖRGY
ÖRÖKÖSE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IX., Ferenc-körút 22. Telef.: József 22-81

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 3-5 óráig.

Mozgóképek.

▽ ▽

Weingrubberrel

bajlódtak a lapok ujabban. A városligeti Fővárosi Pavillon bérletéről van szó. Azt kifogásolták az újságok, hogy a főváros a bérletre megint nem hirdet pályázatot, hanem azt egyszerű egyezkedés alapján újra Weingrubber Ignác kiváló kartársunknak akarja 5 évre juttatni. Meg kell állapítanunk, hogy még az »Az Est« is — tárgyilagos hangon ír a dologról s Weingrubber üzleti megbízhatóságát ő is elismeri. Tisztán elvi szempontból törnek lándzsát a pályázat mellett. És itt ebben a kérdésben igazat kell adnunk a fővárosi lapoknak. Tényleg az a helyes, ha megfelelő formában és időben pályázatot hirdet a főváros egy-egy ilyen üzletének a kibérlésére. Ez volna nemcsak a fővárosnak, hanem a vendéglősök összességének is az érdeke. Hiába van akkor a fiatal üzletemberekben ambíció, vállalkozási kedv, szakértelem, ha még a sorompóhoz sem engedik őket. Mi is nagyra tartjuk Weingrubber Ignác szak tudását, jó hírét, tisztaságát, de azért a pályázat mellett kell kardoskodnunk.

A szállodák abroszaira

hívja fel egy vidéki uriaszony valamelyik fővárosi lapban a mindent rekviráló hatóságok figyelmét. No, hála istennek, csak hogy már itt vagyunk. Tehát le az asztalokról az abroszokkal. Helyes, helyes, igen tisztelt Nagyságos Asszonyom, ha nincs más megoldás. De nincs-e? Ott, de hogy nincs. Tessék csak bemenni a budapesti és vidéki városi üzletkebe s lehet még annyi abroszt jó pénzért vásárolni, hogy be lehet vele teríteni szép magyar hazánk buzatermő síkját, arany- és széntermő megjeit. Már pedig, míg lehet a fehérneműket áruló boltokban abroszokat kapni, talán még se kell a mi abroszainkat elrekvirálni? Nem gondolja, Nagyságos Asszonyom?

Nemes Kun.

Uj félév küszöbén.

— Magunkról. —

Figyelmeztetjük szeretettel és bizalommal lapunk hűséges barátait, előfizetőit, hogy új félév küszöbére léptünk.

Az új félév azt jelenti, hogy új munka, új harc, új küzdelem kezdődik, amely munkában, küzdelemben, harcban reánk mindig számíthat a vendéglős, a kávé és a szállodás és a vendéglőkben, kávéházakban, szállodákban dolgozó szakmunkások intelligens serege.

Munkánk sikeréhez bátor folytatásához azonban szükség van arra, hogy rendes időben megkapjuk az előfizetés szerény összegét.

Ma, mikor — úgy szólván — számról számról több kerül lapunk megjelentetése; mikor teljesen ki vagyunk szolgáltatva a szinte óráról-órára változó papírárakkal, mikor este még nem tudjuk, hogy reggel nem kelle újra nagyobb összeget fizetnünk egy-egy számunk kinyomásaért: csak úgy tudunk becsülettel helyünkön maradni, mint jó katonái a vendéglősök, kávé és szállodások ügyének, ha nem marad el egyetlen fillér előfizetési pénzünk se.

Ujra és újra mi nem akarjuk az előfizetési díjakat emelni. Ezt nem

tesszük most se. De férfias komolysággal, a szeretettel, lelkesedéssel és hozzáértéssel végzett munka önértével kérjük lapunk minden barátját, hogy késedelem nélkül ujtsa meg előfizetését.

És van még egy másik kérésünk is.

S ez így szól: *Minden hűséges régi előfizetőnk szerezzen a Vendéglősök Lapjának egy-egy új előfizetőt.*

Bizonyosan tudjuk, hogy minden előfizetőnknek van egy-két olyan bizalmas kartársa, akinek nem jár lapunk, akinek ha jó szóval figyelmébe ajánlja lapunk ügyét, mely úgy a vendéglősök, kávé és szállodások ügye tulajdonképpen, akkor márholnapra megkértszereződik előfizetőink tábora.

Ha ezt minden barátunk megtenné — és nincs okunk azt hinni, hogy nem teszi meg — akkor mi harcainkban még elszántabbak, még edzettebbek lehetnénk.

Hallgassák meg hát komoly szavunkat, kérésünket.

Csak egy új előfizetőt szerezzen mindenki, mert ez nem lehet sem nehéz, sem fáradságos. Ezzel szemben hatalmasan erősítjük iparunkat, használunk neki, de egész bizonyos, hogy önmagunknak is.

Uradalmi fajborokat szállít és közvetít Schwarcz Béla
(Tolna-megyé) borbizományos Nagydorogh

Papirszalvétta kávé és vendéglősök részére nagy étkező szalvéták és abroszok.
SALZER J. papirszalvétta gyárában Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart 15. sz

Italneműek és a háború.

Irta: Kiss István dr.

A mai háborús élelmezési nehézségeken kívül leginkább az alkohol hiányát és a bor rendkívüli nagy drágaságát érzik vendéglőseink.

Pedig az élelmicikkeken kívül jelentős szerep jut ezen üzletekben az italoknak.

Köztudomású dolog, hogy a vendéglősök és korcsmárosok üzleti bevételeinek tetemes része azelőtt az italkimérésből folyt be és sajnos, ma az italból jövő bevételük anynyira megcsappant, hogy számos üzlet — leginkább a kisiparosok — már is a tönk szélére jutottak.

Az árubeszerezés nehézségeit és a drágaságot e cikkeknel is éppen úgy, vagy talán még jobban érzik vendéglőseink, mint az élelmiszereknel.

Ennek főoka pedig az, hogy a hadsereg lefoglalja teljesen a szeszt és a többi italokat, sőt a sör egy részét is.

Egyik frankfurti újság közli, hogy a fronton lévő német hadsereg 1915. augusztus 1-től 1916. szeptember 30-ig 2,717.222 hektoliter sört fogyasztott. A melegebb hónapokban persze nagyobb volt a fogyasztott mennyiség, mint máskor. Így például 1916. május hónapban 490.000 hektoliter és június hónapban pedig 533.000 hektoliter sört fogyasztottak el. Átlag pedig havonként 194.087 hektoliter sört isznak meg a német frontbeli katonák.

Hideg évszakban pedig a sör helyett égetett pálinkát, rumot, arakot, cseresznyepálinkát fogyasztanak.

A háború első két esztendejében a német katonák 191.000 hektoliter égetett pálinkát, 303.930 hektoliter rumot, 67.148 hektoliter arakot és 8841 hektoliter cseresznyepálinkát ittak meg.

A nagynéni ládája.

— A „Vendéglősök Lapja” eredeti tárcája. —

Irta: Gyöngyösy László.

Ezt a kis történetet egy szép asszony beszélte el nekem. Meg volt győződve igazságáról, én sem kételkedem benne; elmondom úgy, amint tőle hallottam.

— Bizonyosan ismeri azokat az öreg bőrös ládákat, — kezdé a kedves elbeszélő, melyekkel nagyapáink utaztak. Az eféle ládák részszegekkel, szeszélyes alakú pántokkal vannak kicifrázva, sőt a tulajdonos neve is rajta van, hogy tudhassa az egész világ, kinek hívják igaz birtokosát.

Egy ilyen bőrös ládát hagyott rám kedves nagynéném, mely színültig tele volt becses régiségekkel.

Borzasztó nagy láda volt ez, s ha tele raktuk, alig tudtuk helyéről elmozgatni.

Főnt a padláson tartottam e becses régiséget, ahol öreg nagynéném régi divatu mantiljai, krispinjei is ki voltak teregetve.

Az öreg nagynéni még kis leánykoromban elhalt, de mintha még most is előttem állana. Nagyon öreg asszonyság volt már, jóságos arcvonásokkal, ó-divatu ruháiban, mintha csak egy régi olajfestmény elevened-

A fogyasztási arány körülbelül nálunk is ennyi és még hozzájárul a bor fogyasztása is. Tehát alkoholt azért nem kaphatunk itt, mert a harctérre szállítják. Amihez pedig sok utánjárás után vendéglőseink hozzájutnak, annak árát jóval a maximális áron kell megfizetniük, mert különben egyáltalán nem jutnának alkoholhoz.

Még az a szerencse, hogy sörgyáraink bevezették a többtermelést s így ha már italhoz nem is, de sörhöz juthatnak vendéglőink.

A legutóbb közzétett kimutatás szerint a magyarországi sörgyárak 1917. szeptember 1-től 1918. április 30-ig 694.502 hektoliter sört termeltek, míg az előtte való hason időszakban csak 493.284 hl. sört termeltek. Igaz, hogy a minőség most már silányabb, mint előbb volt, mert míg az 1916—17. évi kampányban termelt és adóztatásra bejelentett sörlé cukormérő foka 8—17 között volt, a most elmult kampányban 2—13 között mozgott. A múlt szezonban termelt sörlének majdnem a fele 11 fokos és közel egynegyede 10 fokos volt; az idén 180.793 hl. csak 6 fokos és 115.755 hl. pedig 7 fokos volt, ennél jobb minőséget elenyészően kis mennyiségben termeltek csak.

S minthogy a mai újabb és újabb borárak emelkedése folytán a vendéglői közönség jóformán nem iszik már bort, hanem inkább sört, ennél fogva megállapítjuk, hogy az italból befolyó jövedelmet ma ugyyszólván a sörkimérés nyújtja.

Itt kell ismételtelen rá mutatnunk arra, amit márlapunk 1917. szeptember 5-én megjelent számában is kifejtettünk, hogy a magyar sörgyárakat, amelyeket egyes napilapok rendszeresen minden alap nélkül támadnak, nekünk nem szükséges mentegetniük, mert nem követtek el soha sem áruhalmozást, se visszaélést, se semmi szabálytalanságot; hanem

egyszerűen teljesítik fontos közgazdasági szerepüket és sört gyártanak.

Gyártsanak is minél több sört a mi sörgyáraink mert ez az érdeke nemcsak a részvényeseknek és a sörivő közönségnek, hanem a vendéglősöknek is!

Reméljük, hogy a többtermelést sörgyáraink folytatni fogják továbbra is, amii által biztosítják a sokféle rendszabállyal megbenített vendéglősipar fellendülését.

Végül megemlítjük, hogy a borkivitel ügyének intézésével a kormány egy központi szervezetet szándékozik felállítani, ami azonban a bortermelők és borkereskedők érdekeit sértené. E tárgyban a magyar borkereskedők legutóbb értekezletet tartottak, amelyen megállapították azt az örvenedes ténnyt, hogy a magyar borkivitel és különösen annak a német birodalomba irányuló része állandó fejlődésben van és nagy nyugtalansággal tölti el úgy a kereskedőket, mint a termelőket a kormánynak az a szándéka, hogy a szabadforgalom helyébe, amelynek az 1917. évi termésből mintegy 500.000 hl. bort sikerült Németországba és 1.200.000 hl.-t Ausztriába kivinni, most monopóliumot szándékozik életbeléptetni. Elhárította az értekezlet, hogy a kereskedelemügyi, földművelésügyi és pénzügyminiszter úrakat küldöttségileg kéri fel arra, hogy ezeket a központi terveket ejtsék el, de semmiesetre se intézkedjenek ezen fontos gazdasági kérdésben addig, míg a kereskedelem és a termelés képviselőit meg nem hallgatja.

(o) Löwenstein M. utóda Horváth Nándor es. és kir. udvari szállító, Ferdinánd bolgár király ut 4. szám. Telefon: 43—31. és József 39—88. Évtizedek óta az ország legnagyobb szállodáinak, vendéglőseinek és kórházainak állandó szállítója. Fiók-üzlet: IV., Türr István-utca 7. Telefon 11—48.

nek meg előttem, valahányszor rá gondolok. Történt, hogy egyszer a szomszéd városban jényes bált rendeztek. Férjem új ruhával lepott meg. Előre örültem a szép mulatságnak.

Volt egy hathónapos kis leánykám, a Pista öt, Elluska hét éves volt akkor. Mindketten engedelmes, jó teremtések. Dadánk egy tisztas matróna, úgy szerette őket, mintha saját gyermekei lettek volna. Rábizhattam a kicsikéket nyugodt lélekkel.

A városban jó ismerősünkhöz szállottunk. Ebéd után toilettemmel bajlódttam. Szép, nagyon szép akartam lenni.

Szerettem táncolni. Most az egyszer és utoljára — gondoltam, — legalább kitan-colum magamat.

A vacsora után a mellékszobába mentem, hogy igazítsak hajamon. Több nő volt ott; mindegyik tükör előtt állott s piperézték magukat, csak az egyik szögletben álló tükör előtt nem volt senki. Odamentem, de alig álltam a tükörhöz, mintha egy hideg kéz nehezedett volna vállamra.

A tükörben egy öreg asszony jóságos arcát láttam felém hajolva. Megfordulok. A rémületől nem tudok szóhoz jutni.

Öreg nagynéném áll előttem.

Merően néz a szemem közé, s jóságos arccal, de szigorúan mondja:

— Nem itt a te helyed, hanem odahaza. Nincs vesztegetni való idő. Eredj rögtön haza és nyisd fel azt a bőrös ládát, amit tőlem örököltél.

Ezzel eltűnt.

Félhollan döttem egy pámlagra. Férjem ekkor jött a szobába, s ijedten futott hozzám.

— Az Istenért, mi bajod?

— A nagynéni itt volt. Siessünk haza, fogass be, mondtam elhaló hangon.

— De melyik nagynéniről beszélsz?

— Ne kérdezz, majd mindent elmondok. Menjünk, menjünk... Otthoni valami nagy baj történt.

Férjem rémületen hívta kocsisunkat. Megparancsolta neki: fogjon be.

Báli ruhában szaladtam ki a szobából, a jó öreg Szelezky néni hozott utánam egy köpenyt.

A kócsi előrohant. A kocsisnak megparancsoltam, hajtson, amint bír. Megindultunk szélvész gyorsasággal.

— Tudod-e, hogy az öreg nagynéniit láttam. Megparancsolta: menjek haza. Istenem,

Többtermelő és jövedelmező gazdálkodás.

Irtá: Zulawsky József kir. pénzügyi titkár.
(Folytatás.)

Az elmondottak alapján szükséges volna a földművelésügyi miniszteriumnak kibővítése egy főosztálylyal; ezen főosztálynak feje egy elnökből álljon, aki az országos bizottsági 24 tagjából álló főszervet időnkint ülésre hívja, hol a működésről alapos tájékoztató jelentések, intézkedések tárgyalassanak. Ezen országos bizottság 12 kinevezett, 12 választott tagból álljon és pedigrén 6 főrendiházi tag, 6 országgyűlési képviselő pártkülönbség nélkül (feltétlenül gazdai képességgel) a kinevezendő 12 tag legyen gyáros, kereskedő, gazda, mérnök, halász, erdész, vegyész, építész, hajózási és vasuti egyén, bányász, pénzügyi egyén és jogász. Ez a bizottság nagyon megválasztandó és pedig nem csak a vagyoni képesség avagy tisztán teroretikus képesség alapján; lehetőleg, tapasztalatokkal rendelkező és már eddig is jó gazdák hírében állók legyenek.

Mindezen évben egy kötelező ülés tartandó, hol mindenről jelentés teendő, s ha egy napon nem intézhetők el az ügyek, az elnök szükséghez mérten több napra hívja össze, hogy így kellő módon és részletességgel is alapos körültekintéssel tárgyalassanak le az ügyek.

A gyűlésen elnökkel együtt legalább 13 tagnak jelen kell lenni. A szavazásoknál egy szó többség is határoz, minden vitás és nem vitás dolognál döntő érvényű határozat és törvény erővel birjon.

Magyarország és Horvát-Szlavonországok beosztandók lennének 6 kerületre; minden kerületnek külön-külön osztálya lenne és pedig:

1. Dunán innen igazgatóság
2. Dunán túl „
3. Tiszán innen „
4. Tiszán túl „
5. Erdély „
6. Horvát-Szlavonországok igazgatóság.

Az egyes vármegyékben esetleg összevont vármegyéknek egy gazdasági felügyelőség a jelenlegiek bevonásával, illetve kiegészítésével működne. Minden vármegyében 4 tagú rendes állandó bizottság, a vármegyei felügyelő javaslatára és elnöksége alatt, észleleteiről 8 hetenkint jelentést tenni volna kötelezve az összes tapasztalatokról, a gazdaságok kezeléséről stb., stb.

Minden járásban 1 kinevezett tag volna a gazd. tudósítók mintájára a vármegyei felügyelő javaslatára, ki mindenről a vármegyei bizottságnak adna le szóbeli és írásbeli jelentést legalább is 6 hetenkint.

Természetes, hogy mindezen tényezők díjazással látandók el:

1. Elnök a IV. fizetési osztályú illetményekkel, 2. helyettes elnök IV. és V. osztályú illetményekkel, 6 főigazgató V. és VI. fizetési osztályú illetményekkel, megyei főfelügyelő, felügyelők VI. és VII. fizetési osztályú illetményekkel.

Az igazgatók által javasolt és szükségelt segéderők, gazda, erdész, mérnök, építész, vegyész, jogász, hajózási és vasuti szakember, orvos, kereskedő, ipáros stb. stb. egyének mint az igazgatóságuk alá és mellé beosztottak működne. Természetesen ezek az erők se legyenek kezdő emberek, hanem bizonyos kora és irányú gyakorlattal is rendelkezzenek teroretikus képzettségük mellett. Beosztandók lennének bizonyos szolgálati idő elteltével a IX., VIII., VII. és VI. fizetési osztályokba; és ezen felül a rendes kezelő

személyzet a XI., X. és IX-ik fizetési osztályokba.

Elnök, helyettes elnök, igazgatók és vármegyei felügyelők rendelkezne szabadjegygyel az ország bármelyik vasut, avagy hajózási vonalán (tengeren is) megfelelő kocsi-pénzért magasabb napi díj mellett, mint a jelenlegi hasonló fizetési osztályban lévő állami tisztviselők. A bizottsági tagok ugyaz országos, mint a vármegyeiek és járásiak szintén részesüljenek kocsi és napi díjban ugy szintén a vasúti és hajódíj felszámíthatóságban.

A bizottsági tagok szemle útját: az országosét mindenkor az elnök avagy helyettes állapítja meg, a vármegyei és járási bizottsági tagokét a kerületi igazgató.

A kerületi igazgatók kerületeikben tartoznak havonként legalább is 10—15 napon szemlét tartani. E szemlékről évenként négyszer részletes jelentést tenni, mindenről teljes statisztikát készíteni, és azt az elnökségnek beértesíteni lennének kötelesek, hogy mindenkoron kész és megbízható adattal rendelkezve az országos bizottság intézkedéseiben akadály elő ne fordulhasson.

Ugy az igazgatók, valamint a vármegyei felügyelőkre a protekció alapján legyenek kinevezve illetve alkalmazva, ne függjenek a ranglétrától; ki mire alkalmas és milyenek képességei, aszerint lépjen állásába, feltétlenül csakis 20 évi akár ténylegesen működő, akár megfigyelő gazdai gyakorlat után, de legalább is valamelyik m. kir. gazdasági akadémiát elvégzett és oklevéllel bíró egyén legyen. Lehet az illető teljesen külső egyén is nem követelmény, hogy állami alkalmazásban lett legyen.

Ugy mint az báró Küffner Károly ur javasolja, igen üdvös volna, ha lenne egy tekintélyes rendelkezési alap, amelyből az igazgatók bevonásával és javaslataiknak alapján, az országos bizottság minden évben egyszer ama gazdaságok vezetőit jutalmazná, akik a legnagyobb többtermelést tudják kimutatni, illetőleg, akik legmértöbbek a gazdai felfogás szerint a jutalomra. Nemkülönböztetve az igazgatók javaslatára, az igazgatók, vármegyei, gazdasági főfelügyelők és felügyelők, ugy szintén egyes kiválóbb fiatalabb de minden esetben 10—15 évi gyakorlattal már bíró gazdasági akadémiát avagy más egyetemi szakpályát végzett egyének részére ugy hazai, mint külföldi tanulmányi utiköltségeket utalna ki az országos bizottság, mindenkor az utirány és tanulmányirány megjelölésével, amelyről az illető tartalmas értekezést volna köteles szerkeszteni, de mindenkor, különösen súlyt helyezve arra, hogy a praktikus életben, mikép valósult meg a teoria (elmélet) alapján beállított intézmény.

A magasabb gazdasági szakoktatást illetőleg is szükség lenne bizonyos változtatásokra. Igaz, hogy a jelenlegi magasabb gazdasági szakoktatás Magyarországon, bátran felveszi a versenyt az igen sokszor hangoztatott művelt nyugati államokkal. Egyedül egy fontos pótolni való lenne még pedig a gyakorlati tanulmány utak és pedig a 3-ik, főleg a 4-ik évfolyamok alatt. Bizony igen sok fiatal okleveles gazda hagyta el és

Istenem, a gyermekeknek van valami bajuk! — szoltam az uramnak kétségbeesve.

— De édesem, hiszen ez lehetetlenség. Bizonyosan képzelődés az egész.

— Ne szólj, ne okoskodjál. Gyermekeink életéről van szó. Érzem, tudom!

Férjem megborzácva nézett rám, s aztán kétségbeesett hangon kiáltott a kocsisra:

— Hajts gyorsabban!

A kocsis morogva csattogtatta ostorát, a lovokról szakadt a fajték. Istenem, milyen utazás volt ez!

Már tíz óra felé hazaértünk. Az utcára nyíló ablakokból derengett a világosság. Az udvaron több ember állt, köztük az öreg dada, aki keservesen tördelte kezét. Jajgatva szaladt kocsinkhoz.

— Istenem, Istenem, rögtön meghalok. A kis Ella cska nincs sehol.

— A padlásra, a padlásra emberek, — kiáltottam kétségbeesve. Leugrottam a kocsiról, szaladtam fel a lépcsőkökön, férjem egy ócska lámpással utánam.

A padlásra sok mindenféle lim-lom hevert, s én egyikben sem botlottam meg, pedig ha akkor elesek, alig tudtam volna egyhamar fölkelni.

Fölnyitottam a láda tetejét, férjem oda vi-

lágít a lámpással. A kis Ella van benne, a jka néma, keze hideg.

Többre nem emlékszem.

Mikor magamhoz jöttem, a kis Ella, karjai fonódtak nyakam körül.

— Ne légy beteg mama! Ládd, nem haltam meg, csak el akartam bujni a Pista elől. A Pista nagyon gonosz ám! Mindenütt megtalált. No, megállj — gondoltam magamban — majd elbuvok az öreg néni ládájába, ott tudom, nem fogsz megtalálni. És mikor az a csunya teteje becsapódott, akkor sirni kezdtem, majd kiabáltam, de senki sem hallotta meg, csak te jó anyácskám. Te messziről eljöttél, hogy engem megszabadíts.

A szép asszony szemében fényes könnycsepp ragyogott.

— Nos, mit szól történetemhez, — kérde remegő hangon.

Megindulva csókoltam neki kezét, de Istenem, az ember olyan önző, azt mondtam neki:

— Kedves anyám él még hál' Istennek...

— Ah, el is feledtem megmondani önnek a nagy ujságot: a kis Ella menyasszony. Holnap lesz a jegyváltás. Természetesen önnek is ott kell lenni. Hjah, annak már 12 esztendeje, hogy a ládába bujt. Eljár az idő, látja: öreg asszony vagyok.

hagyja el az akadémiát és tiszta látképe alig van az igazi jó és minden tekintetben a jelenkornak megfelelő okosan képzelt gazdaságok valódi nivójáról; míg ha az ország 20—30 elsőrangú különböző vidékein fekvő gazdaságát bemutatva, megmagyarázva látta s így kerülne ki az életbe, fogalmai igazán mások lennének és tudását igen sokkal jobban és gyorsabban értékesítheti.

Hátha még az ipar, kereskedelem és a többi nem szorosan gazdasági, de a gazdasággal összefüggő dolgokról, intézményekről is szemléltetően nyerhet tájékozást, mindjárt nyilatkozó aggyal lép ki az életbe; hiszen annyi féle ágazata van a nemzetgazdaságtannak, hogy annak szemléltető tanulása bizony 1—2 évet igen könnyen igénybe vesz. Bár sokak által ezen tanulmányi idő hosszának minősítették, de a felállított elv végrehajtása jelentősen meghozná úgy az erkölcsi, valamint az anyagi sikernek méltó gyümölcsét.

A népnevelést illetően a gazdasági szakoktatást kötelezővé kell tenni, úgy városban, mint vidéken; és pedig 12—16 éves korig, úgy a fiú, valamint a leány iskoláknál vasár- és ünnep napokon, vagy más alkalmas napon, de hetenként legalább is 2 órát kellene erre felhasználni.

A lehető legnagyobb szigorúsággal kellene végrehajtani, kivéven a 3 nyári hónapot és mindég oly időben, hogy az a helybeli isteni tisztelettel össze ne essék. Természetesen ezért a működésért az illető előadó tanító, megfelelő díjazásban részesüljön külön, de a tanítóra és tanulókra fegyelmi kötelezettséggel bírjon a tanulmányi idő betartása. E tanulmányi idő előadások ellenőrzését, minden egyes, a többtermelő ügyosztályok kötelekékbe tartozó tisztviselő, országos, vármegyei és járási bizottsági tag, elnök, helyettes elnök, igazgatók és gazd. főfelügyelők és felügyelők hivatva és szigorú kötelezettségeljesítésnek kell, hogy tekintsék. A népoktatás lehetőleg szemléltető módon hajtandó végre: felolvasás, vetített képek és jobb fajta gazdaságok és a gazdaságokkal kapcsolatos ipar bemutatásával és különböző gyakorlati kísérletekkel.

A falusi avagy városi tanítóknak földet adni, hogy azon a gyermekekkel saját céljukra termelendő terményeket állíthassanak elő, nem volna helyes, mert a nép felfogása e téren nem lenne a célnak kedvező, irigyelné az ingyen munkást s így zavart idézne elő, de igenis, az így termelt terményekből befolyó jövedelmet egy meghatározandó alaphelyezni és megfelelő célra fordítani, beruházások, gép és eszközök, könyvek, képek stb. stb. anyagok beszerzésére, s ha elég nagy az alap, a tanulóknak kiosztására felhasználni. A kisgazdák és törpebirtokosok figyelmét gyakran fel kellene hívni az okszerű gazdasági termelések eredményének mikénti elérhetésére

A vándortanárok gyakori megjelenésé és szereplése egy-egy községben igen szépen érvényesülhetne e téren.

Szövetkezeti alapon különféle gazdasági és házi ipari gépek beszerzése és bemutatása, azoknak működése eredményéről való meggyőzés is nagyon célszerű eszköz volna a gazdasági képzés fejlesztésére.

A többtermelés fontos elve, hogy minden vidéken azt termeljünk főleg is elsősorban, amit a vidék eddig is termelt; csak hogy azon legyünk, hogy azok a terményfeleségek lehetőleg fokozva legyenek. Így elkerülhetjük a drága kísérletezési költségeket.

A kísérleti telepek mindenkor az állami birtokokon létesítendők. Természetes, hogy a magán birtokokon eszközendő kísérletezések még jutalomban is részesítendők. A kísérletezések és a bizottságok és a többtermelő ügyosztályok ügykörét képeznék és megfelelő gazdaságok lennének felkérve a kísérletezések végrehajtására. Így a kísérletezést igen ki lehetne terjeszteni, természetesen a kísérleti anyagokat mindenkor az állami ingyen adná a termelőknek.

Az előadottak után bátran mondhatjuk: miért nem élhetnénk bőségben, jól és olcsón, a jó táplálkozás ad erős testet; az erős testben ép a lélek; gyenge magángazdaságok mellett erős államgazdaság el nem képzelhető. Törekedjünk tehát az anyagi jólét előmozdítására, akkor a testet és lelket emésztő egyik nehéz gondtól mentve vagyunk, a boldogsághoz szükséges egyéb eszközök ez uton haladva könnyebben megszerezhetjük.

Így lesz erős a haza és annak népe.

A kenyér és a zsirozó.

(Részletek az új termésrendeletből.)

1. A fejkvóta.

A tizenöt éven felüli őstermelői munkát végző férfi és női munkás részére búzából, rozsból a fejadag hónaponként és tenként 15 kilogram, a tizenöt éven alóli őstermelők részére és ezek családtagjai részére hónaponként és fejenként 12 kilogram. Őstermelő mindenki, aki valóban módszerezen mezőgazdasági munkát folytat. Akik hivatalukra nézve őstermelők, de mezőgazdasági fizikai munkában nem vesznek részt, vagy akik földdel bírnak, de rendszeres foglalkozásuk más, azok nem kapnak őstermelőnek kijáró fejkvótát. A közéletmezési miniszter az őstermelők részére, ha a terméseredmény megengedi, pótagyagokat fog megállapítani.

Mindenki más részére a fejenként és naponként fogyasztható lisztmennyiség 240 gram. A bányászati, ipari és közlekedési üzemek munkásai a közéletmezési miniszter által megállapítandó pótagyagban részesülnek. A

kölesből és tatárkából fogyasztható mennyiséget a törvényhatóság első tisztviselője állapítja meg.

Gazdasági szükségletre csak annyi gabonamennyiség jár, amekkora a gazdasági cseledek konvenciójára, lelkészeknek, tanítóknak, községi alkalmazottaknak, természetben való járandóságára, vándormunkások élemezésére, haszonbérre, aratórésze, cséplőrésze, vetőmagra s az állatállomány eltartására föltétlenül szükséges.

Vetőmag céljára katasztrális földankint búzánál legföljebb 100, rozsnál 110, árpanál 100, zabnál 90, kölesnél 20, tatárkánál 70 kilogramot lehet számítani.

2. A sertéshizlalás új rendje.

Háztartási és gazdasági szükséglet címén egy darab sertést a hatósághoz intézendő bejelentés után bárki hizlalhat. Egy darabon felül háztartási és gazdasági szükségletre csak annyi sertést lehet hizlalni, amennyi sertésnek zsírjára és szalonnájára az ellátást élvezők és a fogyasztható fejadag szerint szükség van.

Annai árpát szabad a hizlalásra föloldani, ahány sertés hizlalására az illető gazda a hatósági engedelem alapján jogosult. Egy darab hizlalásához nem kell engedelem. Két darab sertés hizlalásához a községi előjáróság, ezenfelül pedig a járási főszolgabíró engedelmé szükséges.

Hizlalási engedelmet csak azok kaphatnak, akik sovány sertéssel és takarmánnyal saját terméskészletükből, vagy a nekik kiutalt takarmánnyal rendelkeznek. Gazdasági szükséglet címén 20 darabnál több sertés hizlalására megadott engedelemhez a földmivelési miniszter jóváhagyása szükséges. A hizlalt sertések levágására az engedelmező hatóságtól külön engedelmet kell kérni.

Közszükségleti célra történő hizlalás esetén az Országos Sertéstorgalmi Irodával szerződést kell kötni, amely a hizlalás terén a legtöbb tényező. Ilyen szerződést azonban csak azok a gazdálkodók köthetnek, akik sovány sertésekkel vagy a beszerzendő sertések szükségletére saját termésű készletük fölszégéből szemestakarmánnyal rendelkeznek, továbbá olyan főleg kisgazdákból álló gazdaszövetkezetek, melyeknek tagjai a sertésanyaggal rendelkeznek. Az ilyen érdekeltégeket a hizlalt takarmány kiutalásánál elősőbbben kell részesíteni. Végül hatóságilag engedelmezett ipari hizlaltó-telepek.

Akik a Sertéstorgalmi Iroda részéről kiállított szerződéssel vagy tanusítvánnyal igazolják, hogy sertéseiket közfogyasztási célra lekötötték, azok részére a saját készletükből az árpát a hatóságok föloldják. Ha szerződést, illetve tanusítványt a készlettulajdonos nem tudna fölmutatni, akkor elég, ha hizlalási szándékát bejelenti, és ha a sovány ser-

HERCEG WINDISCH-GRAETZ LAJOS

pincészetel Tokaj — Sáropatak — Budafok

Tokaji Bortermelők Társasága R.-T. Tokaj

Legkiválóbb fajborok hordókban és eredeti töltésű palackokban. - Központi irodák: Budapest, IV. kerület, Váci-utca 27—33. (A Piaristák palotájában)

tésekkel tényleg rendelkezik. Ez esetben a szerződés megkötésére az átvevő bizottság határidőt tűz ki.

Házi- és gazdasági szükségletre, valamint közcélra történő hízalás esetén egy darab hízosertés részére általában két métermázsza árpát kell számítani. De ha a hízaló tengeri terméssel nem rendelkezik, akkor ez a mennyiség legfőljebb hat métermázszaig föl-emelhető.

Munkaadó és alkalmazott.

Irta: Balázs József dr.

A mai társadalmi mozgalmak legfontosabb tünetét a fixfizetési (egyének mozgalmát megélhetésük javítása érdekében, minden foglalkozásu osztálynál észlelhetjük.

Megtaláljuk ezen mozgalmat úgy a köztisztviselőknél, mind a magántisztviselőknél, a munkásoknál és mindenhol, hol a fixjövedelem képezi a megélhetési bázist.

Ily mozgalom indult meg a vendéglői és kávéházi alkalmazottak körében. És ne tagadjuk meg, ezen mozgalom szimpátiával fogadtattat a társadalom széles rétegeiben.

Ezen kérdés megoldása még sem oly egyszerű, mind egyéb foglalkozásu köröknél. Évszázados tisztviselők, a köztudatba átmert szokások megszüntetését tűzte ki célul a mozgalom, hogy a borralaló rendszer esetleges teljes eltörlése mellett megfelelő fixfizetést biztosítson az alkalmazottaknak.

Hogy ezen kérdésben állást foglalhasunk először is állapítsuk meg, vajjon ha a borralaló rendszert el is törlük, megszűnik-e valóban. Vajjon a vendég, kinek egyéni fel-fogása diktálja azt, hogy annak ki őt kiszolgálja megjutalmazza, alá fogja-e magát vetni a rendszernek.

Bizton merjük állítani, hogy nem. És pedig azért nem, mivel ez teljesen egyéni dolog és nem befolyásolható semmiféle külső rendszabállyal. Azért nem, mert ismerve az emberi gyarlóságot, dacára a borralaló eltörlésének, mégis a gyorsabb és esetleg jobb kiszolgálás reményében mégis fog jut-tatni a vendég az alkalmazottnak némi borralalót. Sőt esetleg sok alkalmazott éppen a borralaló eltörlése következtében fog ebből rendszert csinálni.

Tudott igazság, hogy a jutalom adásnak van mindig bizonyos koncepcióis ize. De ha az alkalmazott megélhetésének megkönnyítése céljából adja a vendég, ahhoz szó nem férhet. De a borralaló teljes eltörlése könnyen feltorgatná bármely vállalat nyugalmát és kétségessé tenné annak látogatottságát. A javadalmazás szempontjából pedig igazságtalan jövedelemszerzés módja lenne, mely előbb-utóbb lehetetlen állapotokat teremtené.

Ezen fejtegetésünk nem oda konkludál, hogy a pincérek bérmozgalma a borralaló ellen nem jogos és nem a legnemesebb intencióból indult. Mi csak egyszerű logikai következtetés útján a rendszer természetes folyományát állapítottuk, mely állapot egyéni lehet, de nem általános, pláne szervezeti.

A vendéglői és kávéházi alkalmazottak bérmozgalmát csak igaz szimpátiával kell fogadni, minden objektív gondolkodásu embernek.

Nehéz fárasztó munkát végeznek, és így az egészség könnyen megtámadható.

A pincéreknek meg kell találni számításait, hogy magukat az életre biztosítsák.

De a mennyire igaz fenti megállapítás, Déppen oly világos, hogy a pincérek viszonya munkaadójához sem más mind munkaadó és alkalmazott viszonya.

Legyen bármily eltérés a kérdés részleteinek megoldásánál a többi kereseti osztályoktól, de megegyezés alapja mégis egy lehet a kérdés egész teréniumában.

Nem lehet más alapfeltételeket felállítani a munkaadóval szemben, mint más alkalmazottak felállítanak, illetve a mily feltételeket ezen jogviszony megtűr.

Mert itt a vállalkozó befektetése rizikója, kiadása áll szemben az esetleges tiszta nyereséggel, másrészt az alkalmazott feltétlen járandósága bármely üzleti menet között.

Tehát a munkaadónak feltétlen gondoskodnia kell, hogy alkalmazottjainak, biztos és nyugodalmas megélhetést adjon, de viszont az alkalmazottnak is szem előtt tartaniok, hogy mindennek van határa és mértéke. Nem igazságos dolog a munkaadó részéről az alkalmazottak fizikai és szellemi kizsárolása, de nem igazságos dolog, az alkalmazottak azon törekvése, hogy a helyzetet fenéig kihasználják.

All ez pedig különösen a vendéglői és szállodai alkalmazottakra, kikből legalább a komoly eleméből okvetlen munkaadó lesz, és így tulajdonképpen maga ellen küzd, ha a mértéket be nem tartja.

Kölcsönös engedékenység a zavartalan munkálkodás első alapfeltétele.

Jóbarátok összefüvetelei.

Julius 10-én Subik János vendéglőjében, X., Szent László-tér 3., Kőbánya.

Julius 17-én Kuncze Ödön vendéglőjében, III., Szentendrei-ut 28., Ó-Buda.

Julius 24-én Miskey Lajos üzletvezetőnél, Hadi Park, Városliget.

Julius 31-én Gráff János vendéglőjében, VI., Andrassy-ut 80.

Augusztus 7-én Bischoff Pál vendéglőjében, IX., Közvágóhíd-u. 8.

MI AZ ÚJSÁG?

Felhívás.

A »Magyar Vendéglősök Orsz. Szövetségéhez« intézett hivatalos fel-szólításnak eleget téve, felkérjük mindazon szállodás és vendéglős kar-társakat, akik ez idő szerint bárminő beosztásban, és pedig akár a fronton, akár a front mögött katonai szolgálatot teljesítenek vagy teljesítettek, hogy je-lenlegi beosztásuk illetve katonai szolgál-atuk helyét, csapattestük pontos címét, katonai rangjukat — saját jól fellogott érdekükben — a

„Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége“ elnökségének Budapest, (IX., Lónyay-utca 22. szám)

irodájának írásban azonnal és feltét-lenül jelentsék be, egyuttal közöljék rö-viden szakmabeli tudásuk s eddigi gya-korlatuk, főként nyelvismereteiket is.

A harctéren, a katonailag megszállott területeken, a fronton, és más oly helye-ken szolgálatot teljesítőknél, akikhez e felhívás előreláthatóan nem juthat el a bejelentés megtételére az ille-tők szüleit, vagy legközelebbi hozzátartozóit kérjük fel.

Kartársi üdvözléttel

F. Kis Lajos s. k.
titkár.

Palkovics Ede s. k.
elnök.

Életbeléptetik a kötelező menü-rendszert. Az Országos Központi Arvizsgáló Bizottság a kö-telező menürendszer életbeléptetésével foglalko-zik, ami azt jelenti, hogy ezentul a vendég-lőkben csak menüt lehet fogyasztani és a több fogásból álló válogatott lucullusi lakomák ezután elmaradnak. A kötelező menü-rendszerre vonat-kozó miniszteri rendelet már előkészületben van és minden valószínűség szerint még ebben a hónapban megjelenik. A rendelet végrehajtásához azonban minisztertanácsi határozat szükséges. A rendelet — mint értesülünk — büntető szank-cióval lesz ellátva: úgy a vendéglős, mint a fogyasztó, aki a rendelet ellen vét, kihágás miatt fogházal és bénbüntetéssel büntethető.

Árak a Balaton körül. Ez a háboru sok egyeben kívül megismertettet bennünket az árák különféle fajtájával. Van például maximált ár, uzsoraár, legujabban a tájékoztató ár, csak be-csületes ár nincsen. Bizottság is van anygi, mint most a főváros öntözetlen utcáin a por és a szemét, rendelet még több és ankétek dolgában sem panaszkodhatunk. A papiroson sok mindent kicirkalmaznak szépen, csak az a baj, hogy vagy jó későn teszük ezt, vagy pedig minden ujabb kicirkalmazás ellentétben van a régebbivel. Gyors intézkedést, szigoru eljárást, melléktekintetek nél-kül való érvényesítését a rendeleteknek vajmi ritkán látunk és ha valami rendelet megszületik, sokáig tart, míg valóra is válik. Ezek a ta-gadhatatlan igazságok jutnak az eszünkbe, amikor

Schaumburg Lippe herceg

udvari pincészete a Villányi pezsgőgyár és borpince részv.-társ. elsőrendű országszerte bevezetett palack-borai mellett megkezdette kiváló minőségű régi pezsgőkészletének forgalomba hozatalát.

-- Megrendeléseket gyűjtő irodája: Bu-dapest, IV. kerület, Váci-u. (Piaristák-palotája) a Magyar Agrár- és Járde-k-bank R.-t. fiókja. - Központi iroda: Bu-dapest, Nádor-u. 16

hirt adunk arról, hogy a balatonmenti fürdő- és üdülőtelepeken elhatalmasodott hihetetlen uzsora megfékezésére az árdrágító bizottság egy-két héten belül megszabja a balatoni fürdők kötelező menü-árait. A panasz a Balaton mellékéről nem ma, nem is tegnap érkezett. Azok, akik ártatlan lélekkel már hónapokkal ezelőtt a Balaton mellékére utaztak és tapogatóztak, hogy szerezhetnek-e az idén anyagi viszonyukhoz mért áron jó levegőt, tisztességes lakást, tűrhető élelmet, már ebben a tapogatózásban is megégették a kezüket. És minél inkább előrehaladt az idő, annál hangosabban, annál ékeesebben szóló és kétségbevonhatatlanabb adatokkal támogatva szólt a panasz a balatonmenti uszorról. Hallottuk, hogy mindenféle hadimilliomosok (köztük igen nagy számmal osztrákok) terpeszkednek, akiknek minden olcsó és vérlázító licitálásukkal teljesen lehetetlenné teszik, hogy az agyonsanyargatott középosztály a Balaton mellett nyaralhasson; hallottuk, hogy odalenn mindenfelé folyik a szemérmetlen tobzódás; hallottuk, hogy a fürdőtelepek, amelyekre utabban különböző bankok tették rá kezüket, mint jövedelmi forrásra, szíves előzékenységgel segítik a hadimilliomosok féltelenségét, de azt igazán nem hallottuk, hogy valami történnék e visszataszítóan leehetetlen állapotok ellen. Nos, most azt is halljuk: a Középponti Országos Arvizsgáló Bizottság elnöke magához kérte Zala-, Somogy-, és Veszprémmegyéek alispánjait, a fürdőbiztosokat s a balatoni fürdők tulajdonosait, akiket meghallgatván, kötelező árat fog megszabni a balatoni fürdőhelyek vendéglőiben. A tanácskozáson, amelyen Friedmann Ernő dr. elnököt, elsősorban a lakásuzsora került szóba és megállapították, hogy a villáknak uzsoraáron történt kiadásán már nem lehet segíteni: de megpróbálják szabályozni a szállókban követelhető árat. Azután tanácskoztak az élelmiszeruzsorról és itt Friedmann elnök azt javasolta, hogy a balatoni megyék egységesen állapítsák meg a menü-árat. A közeljövőben, mondotta, az ország valamennyi vendéglőjében kötelező lesz a menü szerinti étkezés. Szóba került még a vendéglői étkezési árak, valamint a balatonmenti piaci árak szabályozása. A felszólalók mindannyian azt hangoztatták, hogy az árat legcélszerűbb volna országosan maximálni. Bármilyen lesz is az intézkedés, azok a derék hadimilliomosok, kik egész évadra lekötötték maguknak a lakást, az élelmet, azért még nem fognak távozni szerződésileg maguknak biztosított jó helyükről, megfizetik suba alatt továbbra is a nagy árat, vagy ha éppen nagyon szorítják őket, hát — a kötelező árat. De a középosztály aligha fog eljutni a Balatonhoz. Már júliusban vagyunk és a rendcsinálás még csak el sem kezdődött. Mint sok mással, azt hisszük, ezzel is megkéstek.

Felémelték a margitszigeti belépődíjat. Néhány nap óta tábla figyelmezteti a Margitszigetre sétálókát, hogy megváltoztak a szigeti belépődíjak. Az új díjszabás szerint a margitszigeti belépődíj ára hétköznaponként 25 fillér helyett 40, vasárnaponként pedig a régi 50 filléres ár helyett 60 fillér. A katonai- és gyermekjegyeket 15 fillérről 20 fillérré emelték fel. A belépődíj emelését a Szent Margitszigeti Gyógyfürdő R.-T. igazgatósága határozta el. A Margitsziget Rfűrdőigazgatósága a belépődíj emelését így okolta meg: — A háború negyedik évében vagyunk és az általános áremelés közepette éppen csak a margitszigeti belépődíjak maradtak a régiek. Ez az első eset, hogy a jegy árát felémelték, a belépődíj azóta, hogy József főhercegtől megváltották a szigetet, egyforma volt. A közönség semmilyen észrevételt sem tett a szigeti belépődíj emelése miatt, mert mindenki belátja, hogy a sziget fenntartásának költségei emelkedtek. A háború előtti félmillióes rezi helyett ma két millióval dolgozunk és csupán a park rendbentartása hetvenezer korona helyett ma hétszázötvenezer koronába kerül. Tíz métermázsa fűmag például tizezer korona. Hisszük, hogy a pompás, kedves, drága Margitsziget lá-

toogatottsága emiatt az áremelés miatt nem csökken.

A hústalan napok visszaállítása. A hadsereg állatszükségletének fedezésére a földmívelési miniszter újabb állat-rekvirálást rendelt el. Az eredeti terv szerint minden három hónapban az 1917. évi állatszámítás statisztikájában föltüntetett állatkontingens két percentjét követelték a vármegyéktől. A szerencsétlen módszerrel azonban, amit követtek, ezt a mennyiséget nem tudták felhajtani, most azután az állatállomány kimelése címén a földmívelésügyi minisztérium tervbe vette a hústalan napok visszaállítását. A gazdaközönség részéről több hústalan nap elrendelésére kérték a minisztert, minek behozatalára a földmívelési minisztérium illetékes osztálya már tervezetet dolgozott ki. — Várjuk: mi lesz? Érdekeinket egyesületeink megvédik-e?

Ujra lesz fehér kenyér. Az utóbbi időben a főváros készletében levő különböző minőségű lisztek mennyiségében aránytalanság állott elő. Ezidőszerint ugyanis sokkal több fehérlist van, mint kenyérliszt. Erre való tekintettel a tanács megengedte, hogy átmenetileg fehér kenyeret is süthessenek. A fehér kenyér árát kilogrammonként 140 fillérben állapították meg.

Üszök és tehének levágási tilalmának felfüggesztése. A földmívelésügyi miniszter valamennyi vármegye alispánjához rendeletet intézett a fiatal üszök és tehének levágási tilalmának hatályon kívül helyezése tárgyában. A miniszter leiratában hangsúlyozza, hogy előreláthatólag az ideai takarmánytermelés nem fog megfelelni a hozzáfűzött reményhez és ennek folytán a takarmányhiány kényserítő hatása alatt azonban az állatállomány fenntartásához fűződő felette fontos nemzeti és gazdasági érdekek szigorú szem előtt tartásával egyes törvényhatóságok területén az üszök és tehének vasuti szállítási, illetve levágási tilalom alól felmentést lehet adni. — De hisz akkor lesz hus. Ha hus lesz: minék a hústalan nap?

Apró hírek.

(*) **Esküvők.** Bergs Jenő nagykanizsai kávéfia, Biró Simon főhadnagy Hübsch Dóra urügyant vette feleségül Pozsonyban. — Gratulálunk Károly kartársunk pedig a szépséges Kirchenkopf Erzsébettel esküdt meg. Gratulálunk.

(x) **Aj aradi Fehér Kereszt** új köntösbe öltözött. Tulajdonosa, Lang Imre, nem sajnálta a költséget, hogy az éttermeket és a szobákat megfelelő új berendezéssel tegye méltóvá a Fehér Kereszt régi jó híréhez.

(...) **A keszthelyi Bronner-fogadó** most vette meg Fischer Mór volt jánosházi kávé. Szerencsét.

(-) **Subik János** kőbányai vendéglős a kőbányai Szent László-téri Dreilinger-féle vendéglőnek lett az új tulajdonosa. A szakértelemmel vezetett vendéglő pompás kézbe került.

(?) **A Sörszanatórium gazdát cserélt,** új tulajdonosa Haász Ignác lett, aki mint kiváló üzletember már Szombathelyen, Losoncon és Szekesfehérváron is dolgozott.

(x) **A Kepes-féle éttermet** (Alkotmány-u. 16.) Türkisch kollégánk vette át.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénese hévízü gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszaporogatások, uszodák külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők, hőlég, szénsavas- és villamos vízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak, főleg csúszos hántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

Főszerkesztő: Gyökössy Endre dr.

K
O
R
M
I
N

ACITROMZAMATNAK

HASZNÁLHATÓ:
SÜTÉSHEZ, FŐZÉSHEZ,
TEA IZESÍTÉSÉHEZ
LIMONÁDÉ ÉS
EGYÉBB HŰSÍTŐHÖZ

KG.-KÉNT 30 KORONA
TEAFIX TEAZAMAT
1 KÁVÉS KANÁL 1 PÓHÁRVIZHEZ ELENGENDŐ

KG.-KÉNT 35 KORONA
ÉCZETSABPOTLÓ
15-20 SZOROSAN HIGITHATÓ

KG.-KÉNT 40 KORONA
KORMIN VÁLLALAT
BUDAPEST, VII. KÁROLY-KIRÁLY-ÚT 17.
TELEFON 166-05.

K
O
R
M
I
N

Kiskunhalas r. t. város polgármesterétől.

9162—kig. 19. 8.

Hirdetmény.

Kiskunhalas r. t. város közönsége tulajdonát képező

Városi szálloda és nagyvendéglő

bérbeadása tárgyában a nyilvános szóbeli árverés f. év július hó 27. napján szombaton d. u. 2 órakor tartatik meg a városi tanácsteremben, ahova érdeklődők ezennel meghívattak.

A bérlet 1918. október hó 1-ső napján veszi kezdetét és tart hat egymásután következő éven keresztül 1924. év szeptember hó 30-ik napjáig.

Kikiáltási ár 22.000 korona.

Az esetleges zárt írásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdéseig nyújthatók be.

Egyéb feltételek megtudhatók a polgármesteri hivatalban a hivatalos órák alatt.

Kiskunhalason, 1918. június 25.

Silling Ede
polgármester.**Selmeczbányán
egy 2 emeletes, alul régi hírnevű
korcsmahelyiséggel**

kiváló pincével és 9 lakással bíró

házeladó. — Bővebbet: Zólomy Imrénél
Selmeczbánya,
Deák Ferenc-utca 6. szám.Emésztést elősegítő
nyálkoldó
savközbősítő

MATTONI

GISSHÜBLER
TISZTA TERMÉSZETES ALKALIÁS
SAVANYUVÍZÉ.**ELADÓ**egy fődött, teljesen felszerelt, jókarban levő
kuglizó.Értekezni lehet naponként d. u. 6—8-ig
Pannonia Evezős Clubban, Ujlaki rakpart**Ide figyeljen!**Mindenki, akinek a nyár folyamán nagyobb mennyiségű **ecetre** van szüksége intézzon hozzánk néhány sort és mi felvilágosítjuk, hogy ecetet alig lehet ma kapni, ellenben **igen finom kecskeméti****ecetpótlóban**

igen előnyös ár mellett szívesen állunk rendelkezésére. Figyeljen jól a cégre!

Szszforgalmi R.-T. Budapest

VI. ker. Nagymező-utca 28.

**Eladó szálloda
felvidéki 15000 lakosu városban**tizenöt vendégszoba,
nagy kávéház,
nagy étterem,
nagy csapszék
italmérési joggal, lakássalBővebbet: Budapest ügynök-utca 18. sz.
IV. emelet, ajtó 4.**Söraparátushoz**

oldal légszivattyút emeltyüvel állandóan rak-táron tart s szállít darabonként 70 kornéért

Béke gyártmány

SERÉNYI MIKSA fémárugyár Budapest
iroda V. Arany János utca 9. IV. em. ajtó 3.
Telefon hívó szám 5—04.**Fővárosi
Sörfőző****R.-T.**

Kőbányán

már az első évben

248.000 hl. sört

gyártott, ez bizonyítja legfényesebben
söreink kitűnő minőségét.**Szent István dupla malátásör
utólérhetetlen**

Gyártja a

Kőbányai Polgári Sörfőző R.-T.

Budapest—Kőbánya.

1067/1918.

Árverési hirdetmény. Nyustya község tulajdonát képező
vendéglő és szálloda

1919. évi január 1-től kezdődő 6 (hat) egymásután következő évre Nyustyán a község házá-nál folyó évi augusztus 1-én délelőtt fél 12 óra-kor tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adadni,

Kikiáltási ára 2500 korona.

Árverési feltételek Nyustya község házá-nál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nyustya (Gömör-kishont vm.) 1918 május 27.

Valkó Artur
közjegyző.Zéti István s. k.
bíró.**LITTKÉ L.**

pezsgőborgyár-telepe PÉCS.

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3.

Frigyes főherceg és császári és királyi fensége, Salvador Lipót és cs. és kir. fensége és „Nemzetközi Hálókocsi” és „Európai Express Vonat-társaság” szállítója.

PEZSGŐFAJOK:

„SPORT GRAND VIN SEC”, „CASINO EXTRA SEC”, „FORENLAND” (savanykás), „BRITANIA EXTRA DRY” (cukor nélk)

Hotel-Verkauf

in Maria-Zell

berühmtester österr. Wallfahrtsort
Haus ersten Ranges,
 modernste Ausstattung, 40 Fremdenzimmer, elektr. Beleuchtung, Kalt- und Warmwasserleitung, Badezimmer. Telefon, Fleischaufbereiter, Selcherei, Kühlhaus, etc.
Preis: 303,000 K.

Verwaltung des Realitäten-Markt Graz
 Hamerlinggasse 6. (4062)

Stiller József

cs. és kir. kizárólagosan szabadalmazott
 jégsekrengyára

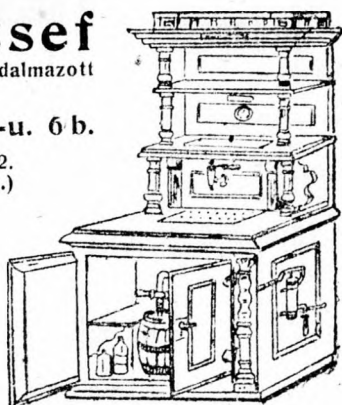
Budapest, Kazinczy-u. 6 b.

(ezelőtt Nagydíófa-u. 22.
 Wesselény-utca sarok.)

Ajánlja kitűnő gyártmányait
 mindennemű jégsekrengékben,
 sörkimérő készülékekben,
 fagyaltreservoizokban,
 borkimérő asztalokban stb.

Jutányos gyári árak!
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Alapított 1873-ban.

IPARSÓ

fagyalt, jegeskávé, hideg készítmények előállításánál a jég szállítására, valamint hűtőkészülékekhez.
 Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli kérdéskérdésre díjmentesen nyújt
A Magyar Királyi Söjövődék Vezérügynöksége
 Budapest, V. ker. Vilmos császár-ut 32. szám.

Ha eladó vendéglője,
 szállodája, vagy kávéháza van, **ha venni**
 óhajt, **hirdesse** ezt a

VENDEGLŐSÖK

LAPJA-ban.

Alapított 1820.

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda

Zimmer Ferenc

halnagykereskedő, csász. és kir. udvari szállító

Budapest

Telefon: József 48-94. Sürgőnycim: Zimmer halászmester Budapest

DREHER ANTAL SERFŐZDEI R.T.

BUDAPEST-KÖBÁNYÁN.

Városi iroda: VIII., József-utca 36.

Saját palack-töltés

Ajánlja kitűnő minőségű ászok-, király-, márcziusi-, kivíteli márcziusi-, korona- (à la pilseni), maláta-, bajor-, dupla márcziusi- és bak-sörét.

Különlegesség: dupla maláta kősör, kőkorsókban.
 Nagyobb sörmennyiséget saját jégkocsijaiban szállít.

Parafadugót veszünk!!

Használt, jókarban lévő, nem törött palackparafadugókat kilónként K 25.—

Új parafadugókat előzetes megmintázás mellett, valamint
 pezsgődugókat a legmagasabb árban veszünk

FROMMER TESTVÉREK BUDAPEST, VI. TERÉZ-KÖRUT 23.

ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNY-SERFŐZŐDE

Budapest-Köbánya.

Fennáll:

1854 óta

A legújabb technikai berendezésekkel felszerelt serfőzde évi gyártó képessége **1,000.000 hl.**

Hordósrendelés Budapestre: VIII., Esterházy-u. 6. Telefon József 4-29. Angyal földi jégverem: Telefon 115-85. Budai jégverem: Telefon 43-40. Vidékre X. Külsőjászberény-út 11. Telefon: József 56-36 és József 56-38. Palackszállítás Budapestre és vidékre X. Külsőjászberény-út 11. szám. Telefon: József 56-37. Budapestre a városi sörraktárakban is.

